

6...sz. példány

67-27-2/82.

A BELÜGYMINISZTERIUM III. FŐCSOPORTFŐNÖK-
HELYETTESÉNEK

...2... /1982. számu

I N T É Z K E D É S E

az államtitkok és szolgálati titkok rejtjelzéssel
történő védelméről

Budapest, 1982. június 16-án

A 14/1971/IV.15./ Korm.számú rendelet alapján kiadott 08/1973.
sz. belügyminiszteri utasítás szerint az államtitkok és szolgálati titkok vezetékes vagy vezeték nélküli híradó eszközön csak rejtjelezve továbbíthatók.

A Belügyminisztérium III.Főcsoportfőnökség operatív szervei, valamint a külföldön szolgálatot teljesítő h i v a t a l o s és h á l ó z a t i kapcsolataik között, híradó eszközön továbbított információk rejtjeles védelme a BM III/I-4. osztály közvetlen alárendeltségében működő központi rejtjelző szervek feladata.

A hálózati rejtjelforgalom szabályozásáról külön intézkedem.

A 08/1973.sz. belügyminiszteri utasítás 47. pontja alapján a h i v a t a l o s kapcsolatok rejtjeles hírforgalmát végző központi szerv /továbbiakban KRSz/ szervezeti és működési rendjét az alábbiak szerint szabályozom:

I.

SZERVEZETI, SZEMÉLYI KÉRDÉSEK

1./ A KRSz funkcióit a BM III/I-4. Osztály "C" alosztálya látja el, vezetője a "C" alosztályvezető.

45-9/37/82,

- 2./ A KRSZ az osztály vezetőjének közvetlen szolgálati alárendeltségében végzi munkáját.
- 3./ A rejtjelforgalom lebonyolítása a központban a KRSZ, a külképviselleteken - a rejtjelző eszközök őrzési módjától függően - a rejtjelző szervek vagy rejtjelző pontok feladata.
 - Rejtjelző szervek azokon a külképviselleteken működnek, amelyeken a rejtjelző eszközök és velük azonos elbirálás alá eső tárgyak, írásos anyagok tárolásához, rejtjelző munka végzéséhez a követelményeknek megfelelő biztonsági körlet, rejtjelző helyiség lett kialakítva.
 - Rejtjelző pontok azok a külképviseleti helyek, amelyeken a követelményeknek megfelelő biztonsági körlet, rejtjelző helyiség nem áll rendelkezésre, ezért személyi rendszerű /zsebben őrzött/ eszközt alkalmaznak.
- 4./ Rejtjelző szerv vagy rejtjelző pont létesítését a III/I-4. Osztály vezetőjének a területileg illetékes operatív osztállyal, valamint az OR-el egyeztetett javaslata alapján engedélyezem.
- 5./ A rejtjeles összeköttetési irányok lehetnek:
 - kétoldalu, egyedi viszonylat hivatali vagy személyi /vezetői/ összeköttetés céljából;
 - egyoldalu, kör-viszonylat az összes állomás vagy azok meghatározott csoportjának egyidejű tájékoztatására a központ részéről.
- 6./ A külképviselleteken működő rejtjelző szervek, rejtjelző pontok rejtjelszakmailag a KRSZ közvetlen irányítása, ellenőrzése mellett látják el feladataikat.
- 7./ A KRSZ-ben főfoglalkozásu rejtjelzők dolgoznak, a külképviselleteken a körülményektől függően főfoglalkozásu, ill. megbízott rejtjelzők látják el a rejtjelzői feladatokat.
- 8./ Rejtjelző eszközökkel megismertetni, használatukra kiképezni csak olyan személyeket szabad, akik részére az osztály vezetője felsőbb parancsnoki döntés alapján "Betekintési Engedély"-t állított ki.

- 9./ Szervezetszerű előljárók részére "Betekintési Engedély"-t kiállítani nem kell.
- 10./ Rejtjelző munkát azok végezhetnek, akik:
 - a./ aláírták a titoktartási nyilatkozatot;
 - b./ megismerték és tudomásul vették a biztonsági előírásokat;
 - c./ sikeres vizsgát tettek a rejtjelzéssel kapcsolatos elvi, gyakorlati kérdésekről és ennek alapján "Működési Engedély"-t kaptak. /: lásd: 13/e pont :/
- 11./ Külföldön rejtjelző munkára kiképezni, továbbképezni tilos!

II.

A REJTJELZŐ MUNKÁT IRÁNYÍTÓK ÉS VÉGREHAJTÓK

HATÁSKÖRE, FELADATAI

- 12./ A BM III/I-4. Osztály vezetője:
 - a./ biztosítja a rejtjelző szolgálatok folyamatos és szakszerű működésének anyagi, technikai és személyi feltételeit;
 - b./ irányítja, ellenőrzi a KRSZ munkáját;
 - c./ kiadja a "Betekintési Engedély"-eket;
 - d./ kapcsolatot tart a rejtjelszolgálatot igénybevevő operatív szervek, más együttműködő KRSZ-ek vezetőivel, az OR vezetőjével;
 - e./ tájékoztatja az OR-t a z o n n a l a rejtjelbiztonságot veszélyeztető rendkívüli eseményekről és megad részére minden olyan egyéb felvilágosítást, amely a 08/1973.sz. belügyminiszteri utasításban megjelölt feladata végrehajtásához szükséges;
 - f./ Jelen intézkedés alapján szabályozza:
 - a rejtjelző munka szervezését, vitelét a központban, a rejtjelző szerveknél, a rejtjelző pontokon;
 - a szolgálatot igénybevevő szervek idevonatkozó köteleit;

- a rejtjelzők kiképzési, vizsgáztatási, továbbképzési rendjét.

13./ A KRSZ vezetője:

- a./ szervezi a KRSZ és a külképviseletek közötti rejtjeles összeköttetést;
- b./ gondoskodik a folyamatos munkához szükséges rejtjelző és egyéb eszközök beszerzéséről, elosztásáról;
- c./ irányítja, ellenőrzi a rejtjelző és ügyviteli munkát;
- d./ az osztályvezető által meghatározott kérdésekben munkakapcsolatot tart fenn a szolgálatot igénybevevő vagy vele együttműködő szervekkel;
- e./ az előirt tematika alapján kiképezi és vizsgáztatja a rejtjelző munkába bevont személyeket és sikeres vizsgálata esetén "Működési Engedély"-t állít ki részükre;
- f./ Beszámoltatja és az aktuális szolgálati kérdésekről tájékoztatja - az itthon tartózkodás alkalmával - a külképviseleteken rejtjelző munkát végző személyeket.

14./ A KRSZ

- a./ feldolgozza a ki- és bejövő rejtjeltáviratokat;
- b./ nyilvántartja, kezeli, tárolja a rejtjelző eszközöket, iratokat, okmányokat.

15./ A külképviseleteken dolgozó főfoglalkozású és megbízott rejtjelzők:

- a./ végrehajtják és végrehajtatják a rejtjelző eszközök őrzésével, felhasználásával kapcsolatos biztonsági előírásokat;
- b./ elvégzik - a központ által meghatározott módon - a rejtjelforgalmi és ügyviteli feladatokat;
- c./ jelentik a KRSZ-nek a z o n n a l az államtitkok és szolgálati titkok biztonságát veszélyeztető jelenségeket, eseményeket;
- d./ beszámolnak a KRSZ vezetőjének minden hazautazás alkalmával a rejtjelző munka tapasztalatairól és szükség szerint felujítják, kiegészítik ismereteiket a rejtjelző munkával összefüggő kérdésekben.

III.

REJTJELZŐ ESZKÖZÖK

- 16./ Az államtitkok és szolgálati titkok rejtjeles védelméhez csak az OR által kiadott vagy előzetesen engedélyezett eszközök, módszerek alkalmazhatók.
- 17./ Rejtjelző eszközök
- a./ alaprejtjelző eszköz
 - b./ átkulcsoló eszköz
 - c./ gépi rejtjelző eszköz
 - d./ minden olyan eszköz és berendezés, amit az OR rejtjelző eszköznek minősít
- 18./ A rejtjelző eszközökkel azonos elbírálás alá esnek:
- a./ rejtjelző eszközök tartozékai
 - b./ rejtjelző eszközök leírásai
 - c./ rejtjelző munkára vonatkozó utasítás, intézkedés
 - d./ rejtjelzéssel kapcsolatos jegyzőkönyvek, feljegyzések, levelezések.
- 19./ A rejtjelző eszközök és velük azonos elbírálás alá eső tárgyak, írásos anyagok államtitkot képeznek.

IV.

ÁLTALÁNOS BIZTONSÁGI KÉRDÉSEK

- 20./ A központban
- a./ A munkaterületet más szakterületektől elkülönített zónában kell kialakítani.
 - b./ Az elhelyezési, őrzési rendszertől függően az ablakokat beépített vasráccsal, vagy reteszelt spalettával kell védeni.
 - c./ A bejárati ajtót biztonsági zárral kell felszerelni.

- d./ A rejtjelző helyiségbe - amennyiben ott táviratfeldolgozó munka folyik, vagy a rejtjelző eszközök nincsenek elzárva, az oda beosztottakon kívül csak az írányítási és ellenőrzési joggal rendelkezők léphetnek be.
- e./ Munkaidőn kívül az államtitkot képező eszközöket, iratokat kódzáras páncél, vagy lemezszekrényben kell tárolni.

21./ A külképviseleteken

- a./ A biztonsági zónát az épület legbiztonságosabb, idegen tulajdonban levő épületektől, helyiségektől lehető legtávolabbi részében kell kialakítani. Lehetőség szerint sem a földszinten, sem pedig a legfelső emeleten ne legyen.
- b./ Hang- és optikai lefigyelés ellen védeni kell azon részét, amely idegen tulajdonban levő helyiséggel érintkezik. Amennyiben a rejtjelző helyiség ablaka idegen épületek irányába néz belülről vastag /nem túll/ függönnyt kell alkalmazni, vagy az ablaknak nem átlátszó /katedrál/ üvegnek kell lennie.
- c./ Bejárati ajtóra számkombinációs kódzárat kell felszerelni, melynek nyitó kombinációit csak a központ által megjelölt személyek ismerhetik. A kombinációkat a központ által meghatározott időszakonként változtatni kell.
- d./ A biztonsági zóna ablakait belülről spalettával és lakatolható fém-keresztpánttal kell védeni.
- e./ A zóna bejárati ajtaját és az ablakokat az automatikus riasztó-jelzőrendszer külön csatornáira kell kötni.

22./ A rejtjelző helyiség

- a./ A biztonsági zóna olyan részén legyen kialakítva és úgy legyen berendezve, hogy a rejtjelző eszközök megismerésére jogosultakon kívül más személyek bejárása ne váljon szükségessé.
- b./ Ablakait belülről spalettával és lakatolható fém keresztpánttal kell védeni.
- c./ A bejárati ajtaján ablaküvegbetét nem lehet.
- d./ A bejárati ajtóra kódzárat kell felszerelni.
- e./ Amennyiben két bejárati ajtó van, mindkettőt belülről reteszelve kell tenni.

- f./ A rejtjelző eszközöket és velük azonos elbirálás alá eső tárgyakat, iratokat kódzárral felszerelt és gyurmás pecsételésre alkalmassá tett páncél, vagy lemezszekrényben kell tárolni.
 - g./ A kódzárok átállítását a helyi biztonsági körülményektől függő gyakorisággal, de legalább évenként el kell végezni.
 - h./ A rejtjelző helyiség ablakait, bejárati ajtóit, az eszközök, iratok tárolására szolgáló páncél- vagy lemezszekrényeket a riasztó-jelző rendszer olyan csatornájára kell kötni, ami vagy automatikus eseményrögzítővel vagy nyitásszámlálóval van ellátva.
- 23./ Jelzőrendszerként olyan - a mindenkori legmodernebb - eszközt kell alkalmazni, amely kijelzés nélkül nem manipulálható, ellenőrző regiszterrel rendelkezik.
- 24./ Az ujonnan kialakított biztonsági zónáról, rejtjelző helyiségről, felszerelésről, vagy annak későbbi átalakításáról jegyzőkönyvet kell felvenni, melynek egy példányát az OR-nek meg kell küldeni és ezzel egyidőben engedélyt kérni a rejtjelző helyiség és a rejtjelző eszközök használatba vételéhez.
- 25./ A biztonsági zóna és rejtjelző helyiség személyes védelmét a központ által kijelölt biztonsági felelős és technikai helyettese látja el az alábbiak szerint:
- a./ munkaidő kezdetén személyesen nyitják, a munkaidő végén zárják a körletet,
 - b./ nyitáskor és záráskor naplózzák az ellenőrző készülék regiszterét, mely naplót titkos anyagként kezelik és az észrevételeikkel együtt a központ által meghatározott időközönként felterjesztik.
 - c./ Munkaidőn kívül a lakásukba telepített kijelző figyelemmel kísérésével valósítják meg a személyes őrzéssel járó feladatokat.
 - d./ Ha a biztonsági jelzőrendszer meghibásodik a Központ által kijelölt személyeknek munkaidőn kívül a biztonsági zónában kell a személyes őrzést végezni a hiba elhárításáig.
- 26./ Tilos a biztonságfelelősöket ezirányú feladatuk végzését akadályozó munkával megbizni.
- 27./ A rejtjelző helyiségbe a rejtjelzőkön kívül csak rejtjelszakmai irányítási, ellenőrzési joggal rendelkezők járhatnak be.

- 28./ Idegen állampolgár a rejtjelző helyiségbe semmilyen céllal vagy indokkal, még felügyelet mellett sem léphet be.
- 29./ A biztonsági zónán belül, az iratok, piszkozati anyagok megsemmisítésére alkalmas zuzó vagy égető berendezést kell elhelyezni. Amennyiben a zuzott anyag nem kerül égetéssel is megsemmisítésre, a zuzógép típusának megválasztásához a Központ engedélye szükséges.
- 30./ Telefonkészüléket a rejtjelző helyiségbe felszerelni nem szabad.
- 31./ Azokon a külképviselleteken, amelyeken a biztonsági zóna, ezen belül a rejtjelző helyiség kialakítását, technikai és személy általi védelmét, főfoglalkozásu rejtjelzőket a KÜM biztosítja, a KÜM biztonsági előírásai az irányadók az alábbi kiegészítésekkel:
- a./ a rezidentura rejtjelző eszközeit a rejtjelzéssel megbízott kódzáras, gyurmával pecsételhető lemezkazettában tárolja és a KÜM rejtjelző helyiségében - lemezszekrényben - helyezi el,
 - b./ rejtjelezni csak a rejtjelző helyiségben szabad,
 - c./ Az a./ és b./ pontban foglaltaktól való eltéréshez az OR előzetes engedélye szükséges.
- 32./ Rejtjelző pontokon, mivel a követelményeknek megfelelő biztonsági körlet kialakítva nincs, vagy átmenetileg - átépítés, költözködés stb, miatt - megszűnt, személyi rendszerű eszközt kell alkalmazni. Személyi rendszerű eszközök alkalmazása esetén az alábbiak szerint kell eljárni:
- a./ a megbízott rejtjelzőnek az eszközöket folyamatosan magánál, zsebben kell tartani,
 - b./ amennyiben az eszközök zsebben hordása konspirációs, vagy egyéb okból nem lehetséges, azt borítékba kell zárni, le kell pecsételni és csak olyan más személynek szabad őrzésre átadni, amelyhez a Központ előzőleg hozzájárult.
- 33./ A külképviselletek vonatkozásában biztonsági zónák, rejtjelző helyiségek kiválasztása, a korszerű biztonságtechnikával való felszerelése, a technikát kezelő személyek eredményes kiképzés a BM III/I-2. Osztály hatáskörébe tartozik.

V.

TÁVIRATKÉSZÍTÉS, ÜGYVITEL

- 34./ Rejtjeltáviratok szerkesztésére, aláírására a mellékletben felsorolt személyek jogosultak.
- 35./ Táviratok szerkesztésével kapcsolatos követelmények:
- a./ táviratok szövegét rendszeresített formanyomtatványra kell írni,
 - b./ a nyílt szöveg legyen jól olvasható, tömör, egyértelmű, kerülni kell a félreértésre okot adó szavakat, rövidítéseket,
 - c./ a szövegbe való belejavítást aláírással igazolni kell.
- 36./ Szigoruan tilos táviratok nyílt szövegét diktálni. Táviratok szövegét gépelni csak a Központban és azokban a szocialista országokban levő külképviselteink biztonsági körleteiben szabad, amelyekben a gépi rejtjelző eszközök alkalmazása megengedett.
- 37./ A KRSZ önálló ügyvitelt vezet.
- 38./ A rejtjelzéssel kapcsolatos anyagok, okmányok, táviratok kezelése, ügyvitele a III.Főcsoportfőnökség Ügyviteli Szabályzata alapján történik.
- 39./ A KRSZ-ben nyilvántartott, tárolt anyagok:
- a./ Betekintési engedélyek, titoktartási nyilatkozatok, működési engedélyek,
 - b./ rejtjelző eszközök, velük azonos elbirálás alá eső iratok, levelek,
 - c./ rejtjelzéssel kapcsolatos témájú táviratok.
- 40./ A rejtjelzéssel kapcsolatos iratok nyilvántartó számát megkülönböztető jelzéssel /pl."R"/ kell ellátni.
- 41./ A külképviseltek ügyviteli rendjét a biztonsági feltételektől függően kell kialakítani, az alábbi szempontok figyelembevételével:

- a./ rejtjelző szerveknél a rejtjelző eszközökről és a rejtjeltáviratokról a központ szabályozása alapján nyilvántartást kell vezetni,
 - b./ rejtjelző pontok nyilvántartást nem vezetnek. A rejtjeltáviratok nyílt szövegét és a felhasznált átkulcsoló eszközöket a táviratfeldolgozás és elolvasás után azonnal meg kell semmisíteni.
- 42./ Rejtjelző eszközöket és velük azonos elbírálás alá eső anyagokat külföldre ill. onnan a Központba csak diplomáciai futárral a politikai posta szállítására vonatkozó előírások szigorú betartásával szabad továbbítani.

VI.

A REJTJELZŐ MUNKA SZAKIRÁNYÍTÁSA,
SZAKELLENŐRZÉSE

- 43./ Az államtitkok és szolgálati titkok rejtjeles védelme feletti szakfelügyeletet a 08/1973.sz. belügyminiszteri utasítás felhatalmazása alapján az Országos Rejtjelközpont látja el.
- 44./ Azokon a külképviselleteken, amelyeken más intézménynek is van rejtjelző szolgálata, általános rejtjel-szakellenőrzést csak az OR végezhet. A külképviselleti ellenőrzések gyakoriságát illetően azt az elvet kell követni, hogy minden állandó jelleggel kihelyezett, rejtjelzői feladattal /is/ megbízott személy - a kihelyezés időszakában egyszer - ellenőrizve legyen. Rejtjel-szakellenőrzések időpontját az OR vezetője és a BM III/I-4. Osztály vezetője egyeztetik.
- 45./ A KRSZ vezetője a RSZ-ek, Rejtjelző pontok rejtjelző munkáját elsősorban a rejtjelforgalom tapasztalatai és a rejtjelzők évenkénti beszámoltatása útján ellenőrzi. Indokolt esetben a BM III/I-4. Osztály vezetőjének utasítására helyszíni ellenőrzést, vizsgálatot végezhet.
- 46./ A rejtjelző eszközök őrzésbiztonságával kapcsolatos ellenőrzésről és vizsgálatról minden esetben jegyzőkönyvet, más esetekben feljegyzést kell készíteni, a szükséges intézkedésre javaslatot kell tenni.

- 47./ Az ellenőrzések, vizsgálatok alkalmával felszínre került olyan jelenség megszüntetésére, amely az államtitkok és szolgálati titkok biztonságát veszélyeztetik, azonnal intézkedni kell, míg az olyan észrevételeket, amelyek a rejtjelbiztonság növelésére, a munkamódszerek korszerűsítésére irányulnak, fokozatosan meg kell valósítani.

Az OR által lefolytatott ellenőrzések, vizsgálatok alkalmával felvetett észrevételekre egy hónapon belül írásban érdemi választ kell adni.

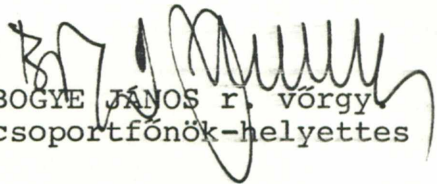
VII.

ZÁRÓRENDELKEZÉSEK

- 48./ A külképviselleteken folytatott hirszerző ill. elhárító munkában különös jelentősége van a titkok védelmének, ezen belül a rejtjelzés biztonságának. Ezért a rejtjelszolgáltatást igénybevevő, vagy a szolgálattal együttműködő minden vezető és beosztott fontos kötelessége a rejtjelzési titkok védelme, a konspirációs szabályok szigorú, következetes betartása, betarttatása. Akiknek tudomására jutnak rejtjelzés biztonságát veszélyeztető jelenségek, események, haladéktalanul jelentésük szolgálati előljáróiknak, illetve értesítsék a Központot.
- 49./ Jelen intézkedés alapján a BM III/I-4. Osztály vezetője adja ki a rejtjelző szolgálat munkarendjét, és munkahelyi utasításokban szabályozza a 12/f. pontban meghatározott tevékenységeket.
- 50./ A rejtjelző szolgálat tevékenysége során felmerülő és jelen intézkedésben nem szabályzott rejtjelszakmai kérdésekben az osztályvezető - az OR állásfoglalása figyelembevételével - saját hatáskörben intézkedhet.

51./ Ez az intézkedés kiadása napján lép hatályba, ezzel egyidőben a BM III/I. csoportfőnökének 4/1975.sz. utasítása hatályát veszti. ✓

Az intézkedésben foglaltakat a rejtjeltáviratok aláírására jogosult személyekkel /melléklet/ ismertetni, a rezidensek, hirszerzőpontvezetők, rejtjelzők, valamint a külszolgálatra felkészülő biztonsági felelősök számára oktatni kell.

BOGYE JÁNOS r. vörgy.
főcsoportfőnök-helyettes

Készült: 15 pld-ban.
Kapják.: Elosztó szerint!
Készítette: Dr.HL/BFné.

Melléklet: 1.sz. 1 oldal
2.sz. 1 oldal

67-27-2/82.

BM III. Főcsoportfőnökhelyettes . 2. ./1982. számú
Intézkedésének

1. sz. melléklete.

Rejtjeltávirat aláírására jogosultak a III/I Csoportfőnök-
ségen:

1. Központban:

- Csoportfőnök,
- Csoportfőnökhelyettesek,
- Osztályvezetők,
- Kinevezett osztályvezetőhelyettesek,
- Önálló A. alosztályvezető.

2. Rejtjelzőszerveknél és rejtjelzőpontokon /külföldön/:

- a/ - Főrezidensek és kinevezett főrezidens-helyettesek,
 - Rezidensek,
 - Fentiek távollétében az alegység ideiglenesen megbiz-
zott vezetője.
- b/ - Hírszerzőpont vezetők,
 - Személyi eszközzel ellátott elvtársak.

Megjegyzés:

A rejtjeltáviratok aláírására jogosultak aláírásmintáját
/és a rejtjelforgalomban használt fedőnevét/ a forgalmazás
megkezdése előtt a közvetlen előljáró hitelesítésével, nyil-
vántartás végett a KRSZ-nek meg kell küldeni.

- - -

67-27-2/82.

BM III. Főcsoportfőnökhelyettes . 2. ./1982. számú
Intézkedésének

2. sz. melléklete.

Rejtjeltávirat aláírására jogosultak a III/II Csoportfőnöksé-
gen:

1. Központban:

- Csoportfőnök,
- Csoportfőnökhelyettesek,
- III/II-10 Osztály vezetője és kinevezett helyettese,
- III/II-10-A és B alosztályok kinevezett alosztályvezetői.

2. Főrezidenturákon és rezidenturákon /külföldön/:

- főrezidensek és kinevezett főrezidens-helyettesek,
- rezidensek, illetve megbízott helyetteseik,
- személyi eszközökkel ellátott elvtársak.

Megjegyzés:

A rejtjeltáviratok aláírására jogosultak aláírásmintáját /és a rejtjelforgalomban használt fedőnevét/ a forgalmazás megkezdése előtt a közvetlen előljáró hitelesítésével, nyilvántartás végett a KRSZ-nek meg kell küldeni.

- - -